

Complexnummer: 524441

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kerkbrug / Voorburgse brug

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

524442, 524443

Woonplaats

Voorburg

Gemeente

Leidschendam-Voorburg

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Bij Kerkstraat 66, 2271 CT te Voorburg

Complexomschrijving

Inleiding

Vroeger 'de Voorburgsche Brug' genoemde OPHAALBRUG over de Vliet, waar zich als sinds 1511 een brug bevindt. De tegenwoordig 'de Kerkbrug' geheten brug was oorspronkelijk een van 1892 daterende vaste brug, waarvan de bruggehoofden bewaard zijn gebleven. De brug is in 1892 zo gebouwd dat deze voor betrekkelijk geringe kosten beweegbaar was te maken. In 1919 is het vaste middendeel van de brug vervangen door een beweegbaar deel en is tevens de ijzeren bovenbouw geplaatst. Bij de in een Traditioneel Ambachtelijke stijl gebouwde, handbediende ijzeren brug staat een in Chaletstijl gebouwd BRUGWACHERSHUISJE. Dit in 1892 gebouwde huisje stond oorspronkelijk aan de andere kant van het water, maar is in 1978 verplaatst naar de huidige locatie, waar het nog steeds de oorspronkelijke functie heeft. Het huisje is vrijwel identiek aan het niet meer als zodanig in gebruik zijnde brugwachtershuisje bij de 'Nieuwe Tolbrug'. Het complex maakt deel uit van het beschermde dorpsgezicht Voorburg.

Omschrijving

Een combinatie van een ijzeren, door menskracht bediende ophaalbrug over de Vliet en een bijbehorend, nog steeds in gebruik zijnd, in vakwerk en schone baksteen uitgevoerd brugwachtershuisje .

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als een bijzonder onderdeel van een zeer oude infrastructurele voorziening en als een goed voorbeeld van een typologische ontwikkeling in de bruggenbouw.
  - vanwege het voor de bouwtijd kenmerkende materiaalgebruik en vanwege de vormgeving van de samenstellende onderdelen.
  - vanwege de situering, vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang tussen de complexdelen en vanwege de relatie met vergelijkbare brugcomplexen elders aan en over de Vliet, waardoor het een essentieel onderdeel van een groter geheel is.
- Het complex is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de ruime mate van gaafheid van de samenstellende onderdelen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524442

Status rijksmonument
Inschrijving register* 31 december 2001
Kadaster deel/nr 82859/132

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Voorburg Leidschendam-Voorburg Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Voorburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Voorburg E 5505

Omschrijving**

Inleiding

OPHAALBRUG 'de Kerkbrug' over de Vliet, waar zich al sinds 1511 een brug bevindt. De vroegere 'Voorburgsche Brug' werd in 1892 een vaste brug, waarvan de bruggehoofden bewaard zijn gebleven. De brug was zo gebouwd dat deze voor betrekkelijk geringe kosten beweegbaar was te maken. In 1919 is het vaste middendeel van de brug vervangen door een beweegbaar deel en is tevens de ijzeren bovenbouw geplaatst in een Traditioneel Ambachtelijke stijl. De brug maakt deel uit van het beschermde dorpsgezicht Voorburg.

Omschrijving

De brug bestaat uit een beweegbaar deel (het val) en een ijzeren bovenbouw, die vrijwel identiek is aan die van 'de Nieuwe Tolbrug', elders over de Vliet. De ophaalbrug ligt tussen bruggehoofden die zijn opgebouwd uit met natuursteen verlevendigd en versterkt metselwerk.

De bruggehoofden zijn opgetrokken in baksteen en grijze hardsteen. Het bruggehoofd aan dorpszijde is driezijdig met een kleine havenkolk ten zuidwesten van de brug. De gemetselde kademuren in de directe omgeving van de brug worden afgedekt door hardstenen dekplaten en -blokken. De staande hoeken zijn verstevigd door verspringende, ruw behakte (rustica) hoekblokken van hardsteen, die ook de knikken in de kademuren beaccentueren. In de muren van het oostelijke bruggehoofd zijn datumstenen geplaatst met 'ANNO' en '1892'. Beide bruggehoofden zijn voorzien van natuurstenen haalstenen met haalijzers en aan natuurstenen dekplaten en blokken bevestigde ijzeren hekwerken met gietijzeren balusters.

De stijlen van de hameipoort zijn bevestigd aan de hardstenen hoekblokken van de bruggehoofden. Het val is voorzien van een houten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

brugdek, dat rust op drie liggers (ijzeren profielbalken), die door middel van dwars- en diagonaalbalken aan elkaar zijn gekoppeld. Het val is met de balanspriemen verbonden door zorgkettingen, die zijn bevestigd aan uitkragingen aan de valliggers. De priemen zijn vakwerkliggers met afgeronde uiteinden, die bewegen op de eveneens met vakwerk uitgevoerde, zich naar onderen toe zijdelings verbredende hameistijlen met geklinknagelde, volwandige binnen- en buitenzijden. De hameipoort wordt ondersteunt door schoorstangen, die zijn bevestigd aan uitkragingen aan de liggers van de westelijke aanbrug. De hameipoort wordt gecompleteerd door een horizontaal verbindingsstuk met raamwerk, een aan de binnenzijden van de hameistijlen bevestigde rondboog en een vakwerkregel die fungeert als dak van de poort. De langere, voorste delen van de priemen zijn met elkaar verbonden door middel van dwarsbalken en diagonaalstaven, die een kruis vormen. Een ballastkist of broekbalk met verstelbare draagwicht verbindt de korte achterzijden van de priemen met elkaar. De bewegingswerk van de brug wordt door middel van een slinger met de hand bediend vanaf een betegeld platform met hardstenen randen. Het bewegingswerk is voorzien van één met het val verbonden, gebogen heugel (kwadrant).

Waardering

De brug is van algemeen belang vanwege de cultuur-, en architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde:

- als een bijzondere onderdeel van een zeer oude infrastructurele voorziening en als een goed voorbeeld van een typologische ontwikkeling in de bruggenbouw.
- vanwege het voor de bouwtijd kenmerkende materiaalgebruik en de daarmee samenhangende vormgeving.
- vanwege de situering, vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met het brugwachtershuisje en vanwege de relatie met vergelijkbare brugcomplexen elders aan en over de Vliet, waardoor het tevens een essentieel onderdeel van een groter geheel is.
- vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524443

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	31 december 2001
Kadaster deel/nr	82861/177

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Voorburg	Leidschendam-Voorburg	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Voorburg	E			9891
Voorburg	E			9573

Omschrijving**

Inleiding

Bij de ophaalbrug 'de Kerkbrug' over de Vliet staat een in Chaletstijl gebouwd BRUGWACHERSHUISJE. Dit in 1892, tegelijkertijd met de brug gebouwde huisje stond oorspronkelijk aan de andere kant van het water. In 1978 is het echter verplaatst naar de huidige locatie, waar het nog steeds de oorspronkelijke functie heeft. Het huisje is vrijwel identiek aan het niet meer als zodanig in gebruik zijnde brugwachtershuisje bij de 'Nieuwe Tolbrug'. Het brugwachtershuisje maakt deel uit van het beschermde dorpsgezicht Voorburg.

Omschrijving

Vanuit een in hoofdzaak vierkante plattegrond, in schone baksteen en vakwerk opgetrokken huisje onder een uitkragend tentdak met gemetselde schoorsteen op de top en een dunne, staande onderrand. De gevelopeningen zijn rechtgesloten. Tegen de linker zijde tegen staat een minder hoog opgaand, eveneens in vakwerk uitgevoerd gemak met plat dak. De gevels van de hoofdvorm zijn zogenaamde vakwerkgevels, die bestaan uit een samenstel van houten stijlen, regels en kruishouten met invullingen van schone baksteen, staan boven een iets bredere, eveneens gemetselde plint. De evenwijdig met de Kerkstraat staande gevel bevat een boven een gemetseld stoepje staande paneel deur met links daarvan een smal zijlicht. Tegen de blinde linker gevel staat een tegelijkertijd aangebouwd gemak met een naar de Kerkstraat gericht paneel deur. De achtergevel van het bruchtwachterhuisje is - evenals de naar het water gerichte gevel - in het midden voorzien van een venster.

Waardering

De brugwachtershuisje is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde:

- als een bijzonder onderdeel van een zeer oude infrastructurele voorziening en als een goed voorbeeld van een typologische

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwikkeling hierin.

- vanwege het voor de bouwtijd kenmerkende materiaalgebruik, de detaillering en de vormgeving in chaletstijl.
- vanwege de situering, vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met de ophaalbrug en vanwege de relatie met vergelijkbare brugcomplexen elders aan en over de Vliet, waardoor het tevens een essentieel onderdeel van een groter geheel is.

Het brugwachtershuisje is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Bedieningsgebouw

Functie

Brugwachtershuisje